

2023 - 2030

ELINVOIMASTRATEGIA

KH x.x. § y ja KV x.x. § z

Ylivieska on alueensa kasvava keskuskaupunki, jota jo yli **15 300** asukasta ja yli **1000** yritystä kutsuu kodikseen. Tänä päivänä Ylivieska on noin **80 000** asiakkaan palveluiden ja kaupan keskus. Sijainti hyvien liikenneyhteyksien varrella on vaikuttanut positiivisesti monialaisen liike-elämän ja vilkkaan kulttuurikeskuksen kehittymiseen.

Ylivieskan kaupungin slogan on **kasvun ihmeitä**. Elinvoimastrategian tarkoituksena on suunnitella kaupungin elinvoimapalveluiden toimenpiteitä ja resurssien kohdentamista yritysten menestymisen, alueen elinvoimaisuuden ja työllisyyden edistämiseksi. Tavoitteenamme on luoda kasvun ihmeitä myös jatkossa.

VISIO

KASVUN KEHÄ

Yritysten menestys ja alueen vahva elinvoima luovat yhdessä ihmeitä! Visiomme korostaa yritysten menestymisen ja alueen elinvoimaisuuden välistä vuorovaikutusta. Tavoitteena on luoda synergiaa yritysten ja kaupungin välille, jossa molemmat osapuolet hyötyvät toistensa menestyksestä.

MISSIO

KASVUN KUMPPANI

Rakennamme menestyksekkäitä yrityksiä ja vahvaa kaupunkiyhteisöä.
Yhdessä.

ARVOT

YRITTÄJYYS

Yrittäjyys on intohimomme! Innostamme ja tuemme rohkeita ideoita ja liiketoimintaa. Tarjoamme kattavia palveluita, joiden avulla yrittäjät voivat kukoistaa ja saavuttaa tavoitteensa. Kuuntelemme yrittäjiä ja toimimme yritysten äänitorvena kaupunkiorganisaatiossa.

YHTEISTYÖ

Korostamme yhteistyön voimaa ja uskomme, että parhaat tulokset saavutetaan yhdessä toimimalla. Kannustamme yrityksiä, yhdistyksiä ja alueen eri toimijoita yhdistämään voimansa ja luomaan synergiaa alueen elinvoimaisuuden vahvistamiseksi.

UUDISTUMINEN

Arvostamme jatkuvaa uudistumista ja kykyä sopeutua muutoksiin. Kannustamme yrityksiä ja kaupunkia kehittämään innovatiivisia ratkaisuja, hyödyntämään uusia teknologioita ja oppimaan virheistä, jotta voimme yhdessä luoda kestävä ja menestyvä tulevaisuutta.

NYKYTILANNE

ASUKASLUKU

15 360

ALLE 15-VUOTIAIDEN
OSUUS VÄESTÖSTÄ

20,8%

LUONNOLLINEN
VÄESTÖNMUUTOS

+

TYÖVOIMAN
MÄÄRÄ (2021)

6983

TYÖPAIKKA-
OMAVARAISUUS (2020)

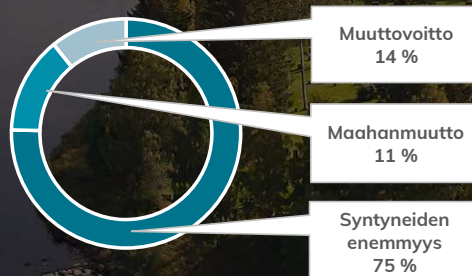
106,5%

TYÖTTÖMYYSSASTE
(2022)

n. 8%

- Kuntien välinen nettomuutto on kääntynyt osin negatiiviseksi noin 5 vuoden ajan. Muuttovoittoa saadaan naapurikunnista, muuttotappio suuntautuu etenkin Ouluun ja Kokkolaan. Nettomuutto negatiivista pääosin vain 15-24 -vuotiaiden ikäryhmässä.
- Vuosina 2008-2022 Ylivieskan asukasluku on kasvanut noin 11% eli 1646 henkilöllä, josta syntyneiden enemmisyys on ollut lähes 1300 henkilöä, muuttovoitto muista kunnista yli 200 henkilöä ja nettomaahanmuutto vajaa 200 henkilöä.
- Ylivieska on ikärakenteeltaan nuori kaupunki, jossa alle 15-vuotiaiden osuus väestöstä on selkeästi alueen ja koko maan keskitasoa korkeampi.

Asukasluvun kasvun lähde (2008 - 2022)

- Työikäisten määrä on vähentynyt mutta työllisten määrä on kasvanut, koska eläkkeelle siirrytään entistä myöhemmin.
- Työvoiman ulkopuolella olevien työikäisten määrä on vähentynyt yli neljänneksellä, koska etenkin opiskelijoiden määrä on vähentynyt.
- Työllisyysaste oli vuonna 2021 Ylivieskassa 75,6%, kun koko maassa se oli 72,4%.
- Ylivieskalaisista vajaa kolmannes, noin 1870 henkilöä, käy muualla töissä ja Ylivieskaan pendelöi hieman yli 2300 henkilöä.

NYKYTILANNE

Yrityskanta (2023 Q2)

1068

Työpaikkojen määrä (2021)

6815

Aloittaneiden ja lopettaneiden yritysten suhde (2022)

1,8

+53 yritystä

Työpaikkojen määrän kasvu (2009 -2020)

+12%

- Uusia yrityksiä perustetaan ja työpaikkoja syntyy tasaisesti useammalle toimialalle.
- Ylivieskan työpaikkajakaumassa alkutuotannon osuus on verrokkikuntia pienempi ja palveluiden osuus suurempi.
- Jalostusarvon eli yritysten tuottaman lisäarvon perusteella myös etenkin teollisuus näyttäytyy kaupan rinnalla merkittävänä toimialana.

Työpaikkajakauma Ylivieskassa (2020)

Alkutuotanto
3 %

Jalostus
21 %

Palvelut
76 %

Toimialajakauma* Ylivieskassa (2020)

*jalostusarvon mukaan laskettuna

VAHVUUDET

- Monipuolinen elinkeinorakenne
- Sijainti alueen keskuksena sekä hyvät liikenne- ja logistiset yhteydet
- Palveluiden keskittymä
- Kohtuullisen hyvä asuntotilanne
- Elinvoimaiset kylät
- Ammattikorkeakoulun kampus
- Laaja varhaiskasvatus- ja kouluverkosto
- Monipuoliset harrastusmahdollisuudet
- Laaja kulttuuri- ja tapahtumatarjoama

MAHDOLLISUUDET

- Nuori ikärakenne
- Väestönkasvu
- Pendelöinti
- Kaupan rakennemuutos
- Alueellinen yhteistyö

SWOT

HEIKKOUEDET

- Heikohko kansallinen tunnettuus
- Toimitilojen rajallinen määrä
- Kaupungin vuokra-asuntotilanne
- Alueen negatiivinen väestönkehitys
- Rajallinen koulutustarjonta toisella- ja korkea-asteella

UHAT

- Nuorten pysyvyys
- Koulutuksen saatavuus erityisesti elinkeinoelämän tarpeisiin
- Alueellinen kapeakatseisuus
- Osaavan työvoiman saatavuus

YRITYSPALVELUT

**ELINVOIMAPALVELUIDEN
TOIMINTALINJAT**

YRITTÄJYYDEN TUKEMINEN

Tarjotaan laadukasta yritysneuvontaa

- Alkavat yritykset
- Toimivat yritykset
- Omistajanvaihdokset

Kasvun tukeminen ja innovaatioiden edistäminen

- Rahoitus- ja kehitysneuvonta

Vastuullisuuden edistäminen yrityskentällä sekä omassa toiminnassa

Kestävän kehityksen edistäminen

Kansainvälisyyden edistäminen

YHTEISTYÖN EDISTÄMINEN

Yrittäjät

- Aktiivinen vuoropuhelu, tarpeiden ja toiveiden välittäminen, palveluista viestiminen

Koulutustoimijat

- Aktivointi elinkeinoelämän tarpeisiin, mahdollisuuksista viestiminen yrityksille

Päätäjät

- Aktiivinen vuoropuhelu, elinkeinoelämän viestinviejänä toimiminen

Työllisyysalue

- Kehittämiseen ja strategiaan sitoutuminen

Hyvinvointialue

- Vuoropuhelun aktivointi

**VETOVOIMAISUUDEN
KEHITTÄMINEN**

Uusien yritysten houkutteleminen Ylivieskaan

Uusien asukkaiden houkutteleminen Ylivieskaan

Rohkea kaupunkimarkkinointi

- Ei ujostella vahvuuksia!

Suomen yrittäjäystävällisimmän kaupungin rakentaminen!

HANKETYÖN PERIAATTEET

HANKKEIDEN SITOMINEN ELINVOIMASTRATEGIAAN JA KAUPUNKISTRATEGIAAN

- Hankkeiden ja hankekokonaisuuden suunnitelmallisuus
  - Hankkeiden laadukas koordinointi
  - Selkeä hankeviestintä sidosryhmille
- Hankkeiden tulosten pitkäjänteinen hyödyntäminen

TYÖLLISYYSPALVELUT

Elinkeinoelämän tarpeisiin vastaaminen & työnvälitys

Vuoropuhelun kehittäminen
alueen työllistäjien kanssa

Työnvälityksen kehittäminen ja
tehostaminen

Toimivat prosessit eri toimijoiden
palveluille ja tiedon keräämiselle

Työvoimatarpeiden ennakointi ja
tiedolla johtaminen

Osaamisen kehittäminen, varmistaminen ja kohdentaminen

Työttömien
koulutusmahdollisuuksien ja
elinkeinoelämän tarpeiden
yhteensovittaminen

Vuorovaikutteinen yhteistyö
koulutuksenjärjestäjien ja
muiden työllisyystoimijoiden
kanssa

Työllisyyspalvelut osaksi
kotouttamispalveluita

Palvelut haastavassa työmarkkinatilanteessa oleville

Vaikuttavien, oikea-aikaisten ja
asiakkaiden tarpeita vastaavien
palveluiden
järjestäminen/hankinta

Ennaltaehkäisevän
henkilökohtaisen palvelun
tarjoaminen

Vuorovaikutteinen yhteistyö
kolmannen sektorin ja
hyvinvointialueen kanssa

YLEISET TAVOITTEET

- Yhteisten toimintamallien kehittäminen ja syventäminen yrityspalveluiden kanssa
  - Hankemahdollisuuksien hyödyntäminen
  - Tulevan työllisyysalueen strategiaan ja kehittämiseen sitoutuminen
    - Henkilöstöressurssien optimointi koko työllisyysalueella
    - Ostopalveluiden optimointi
  - Tulevan rahoitusmallin uudistuksen huomioiminen kaikessa toiminnassa

SEURATTAVIA MITTAREITA

- Myönnetyt yritystuet (ELY-keskus, EAKR, EMR, Business Finland, Rieska Leader)
- Tapahtumat ja koulutukset – järjestetty / oltu mukana
- Aloittaneiden ja lopettaneiden yritysten suhde
- Elinvoimapaalveluiden oma vuosittainen yrittäjäkysely
- Investoinnit Ylivieskan alueelle
- Talousarviossa määritellyt mittarit

SEURANTA & RAPORTOINTI

Elinvoimapalveluiden nettisivuilla julkaistaan vuoden ensimmäisellä neljänneksellä edeltävää vuotta koskeva toimintakertomus.

Elinvoimastrategia on voimassa saman ajan kuin kaupunkistrategia. Strategiaprosessi on kuitenkin jatkuva.

www.ylivieskanelinvoima.fi

